

טראמפ מכריז על חיסול האיום האיראני, אך באזור חוששים כי ההישג יהיה זמני

written by מאיר בן שבת | 29.03.2026

"חיסלנו את איראן, הוצאנו אותם מהמשחק. הם בחוץ, ובגדול. אנחנו צריכים להיכנס עכשיו להסכמי אברהם" כך אמר הנשיא דונלד טראמפ ליורש-העצר הסעודי מחמד בן סלמאן. בנאום שנשא בסוף השבוע בפלורידה, סיפר הנשיא האמריקני על מגעיו עם האיש החזק בריאד. טראמפ ציין כי מדינות המפרץ, ובראשן סעודיה, משתפות פעולה באופן הדוק עם וושינגטון במערכה נגד איראן והביע תקווה שכל המדינות הללו יהיו חלק מהסכמי-אברהם.

ואולם, דאגתם העיקרית של שליטי מדינות המפרץ בימים אלה היא מפני האפשרות שארה"ב וישראל יפסיקו את המלחמה בלי "לסיים את העבודה". או אז המשטר האיראני יתאושש, יעשה הכל (!) כדי להבטיח את עצמו מפני מתקפות עתידיות וגם יבוא חשבון עם כל מי שסייע לתקיפתו. בתרחיש כזה, כך הם מעריכים, ישמר מקום גבוה למדינותיהן, ברשימת היעדים של איראן.

המנהיגים הערביים באזור רואים את הדברים דרך מימד נוסף: הזמן. טראמפ יסיים את כהונתו בעוד 33 חודשים. מי יודע מה יהיה אחריו. לעומתו, להנהגה באיראן אין קדנציות. סבלנות ואורך רוח הם מרכיבים טבעיים בהתנהלותה. לכן, מנהיגים אלה מעדיפים לספוג בשתיקה את המכות מאיראן למרות ההשפלה שמתלווה להן. אפשר להעריך שהם מתכווצים בכיסאותיהם כל אימת שטראמפ משבח את תרומתם.

אם בן סלמאן ושליטים אחרים ממדינות המפרץ יצטרפו להסכמי אברהם כעת, יהיה זה רק מתוך הרצון להבטיח מעכשיו את ההגנה עליהם מפני האיומים העתידיים של איראן. הם בודאי היו מעדיפים שהמלחמה תסתיים רק לאחר הפלת המשטר ותסיים את עידן הפחד מפניו.

מנקודת מבטה של ישראל, מצבה האסטרטגי כעת טוב לאין ערוך מזה שבו היא הייתה ערב המלחמה: היכולות האסטרטגיות של איראן ספגו פגיעה קשה, גם אם לא בלתי הפיכה, יציבות המשטר נתערערה למרות שהוא עדיין עומד על רגליו, ישראל הפגינה פעם נוספת את עוצמתה הביטחונית ומיצבה את עצמה כשותפה אסטרטגית נכסית של ארה"ב, לא כנתמכת או בת חסות.

אשר לשאיפה להחלפת המשטר בשום אופן אין לוותר עליה, אחרת, כל מה שהושג עלול להיות זמני. ישראל צריכה למצב את המערכה הנוכחית כנקודת ציון בתהליך החלפתו של המשטר, שגם אם תתמהמה ¹ היא בוא תבוא.

בינתיים, ישראל ממצה את הזדמנות להעמיק את הפגיעה באיראן. בנוסף לאתרים הקשורים לתכנית הגרעין ולמפעלים של התעשייה הצבאית ישראל פעלה גם נגד מפעלים כלכליים

מרכזיים באיראן בלי להפר את החסינות הזמנית שטרמפ נתן למתקני האנרגיה . כך, הפגיעה בשלושת מפעלי הפלדה הגדולים באיראן, הענף השני בחשיבותו לכלכלה האיראנית, גרמה לנזקים שמוערכים במיליארדי דולרים, תקיפת המפעל לייצור מים כבדים באראק [?] שהניב למשטר בטהרן רווחים של עשרות מיליוני דולרים בכל שנה. תקיפת יעדים כאלה אמנם מאפשרת למשטר לגייס את הציבור נגד ישראל, אך היא גם מעמיקה את מצוקתו ומשמרת את פוטנציאל המחאה נגדו מצד מי שלא יפול ברשתה של התעמולה המשטרית.

החלופות של טראמפ והאינטרס הישראלי

מרחב החלופות של טראמפ כיום נע בין הגעה להסדר כולל עם המשטר האיראני, לבין הסלמת הלחימה, כשבתווך האפשרות לסיים את המלחמה בהפסקת-אש ללא הסכם כולל. בכל חלופה, האינטרס הישראלי הוא שכל עוד מתקיים המשטר האיראני הנוכחי, לא יוסרו הסנקציות המוטלות עליו, לא יהיו הגבלות על חופש הפעולה של ישראל נגדו או נגד שלוחיו ולא תהיה פגיעה ביחסים המיוחדים ובשותפות עם ארה"ב.

לא לתת לחות'ים להסיט את הקשב

הצטרפות החות'ים למערכה לא הייתה אמורה להפתיע איש. למעשה, דווקא הימנעותם הממושכת העלתה תהיות. שתי זרועותיו הפעילות של התמנון האיראני [?] חיזבאללה והחות'ים [?] מוכנות לשלם מחירים גבוהים כדי שלא יקרה הגרוע מכל: להישאר בלי ראש.

מצד טהראן אפשר להעריך שצרוּפם של החות'ים נועד לא רק לפתוח חזית נוספת מול ישראל, אלא שפר את עמדת המיקוח של המשטר במגעים עם ארה"ב. חסימת מצרי באב אל-מנדב והפרעה לשיט המסחרי בים האדום יאפשר לפגוע בנתיב שפיצה במידה חלקית על המגבלות שאיראן הטילה על שינוע הנפט במייצרי הורמוז.

החות'ים יוכלו לאיים על תגבורות ימיות שארה"ב תשלח דרך הים התיכון ולהשתלב בשיגורים מתוזמרים לעבר ישראל ומדינות האזור, בדומה למודל שאיראן יצרה עם חיזבאללה.

כך או אחרת, המיקוד מצד ישראל צריך להיות באיראן. זו אבן הראשה של האיומים כלפי ישראל ומולה קיימת ההזדמנות הגדולה. יומם של החות'ים, חיזבאללה ושאר השלוחים, יגיע. עדיף שזה יקרה כשהמשטר האיראני יהיה עבורם רק משענת קנה רצוף.

פורסם בישראל היום, בתאריך 30 במרץ 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.